

Regementets Historia

Regementet har sitt ursprung i Västgöta-Dals regemente bildades genom att Västergötlands storregemente åren 1621–1624 delades i tre delar. Inför 1901 års försvarsbeslut föreslog chefen för generalstaben, generalmajor Axel Rappe, att ett nytt infanteriregemente skulle bildas inom I. arméfördelningen. Stommen till det nya regementet föreslogs hämtas från Västgöta-Dals regemente och Bohusläns regemente. De kvarvarande delarna av de två regementena föreslogs då att sammanslås och bilda Bohus-Dals regemente inom III. arméfördelningen. Regeringen förordade dock att Västgöta-Dals regemente och Hallands bataljon skulle sammanslås och bilda ett nytt infanteriregemente avsett för I. arméfördelningen. Befälskadern vid de två förbanden skulle dock få företräde till det för Vaxholm och Oscar Fredriksborg avsedda infanteriregementet. Genom försvarsbeslutet beslutades dock att Västgöta-Dals regemente skulle lämna sina rotar i Västergötland och omlokaliseras till Halland. Med denna påfallande förändring kom regementet den 1 januari 1902 att anta namnet № 16 Hallands regemente. Vid samma tid överfördes en av regementets bataljoner till Skedalahed, sju km öster om Halmstad, där tidigare Hallands bataljon övats.

I samband med 1914 års härordning justerades 1914 samtliga ordningsnummer inom armén. För till exempel Hallands regemente innebar det att regementet blev tilldelad beteckningen I 16. Justeringen av beteckningen gjordes för att särskilja regementen och kårer mellan truppslagen. Det med bakgrund till att namn och nummer som till exempel № 3 Livregementets grenadjärkår och № 3 Livregementets husarkår kunde förefalla egendomliga för den som inte kände till att förbanden i fråga tillhörde skilda truppslag.

Inför försvarsbeslutet 1958 föreslog regeringen för riksdagen att Infanteriets kadettskola (InfKS) skulle omlokaliseras till Halmstad, samt att reducera större delen av skolans administration. Det med bakgrund till att dess etablissemang i Bagartorp/Ulriksdal ansågs för trång och att åtgärda detta problem genom nybyggnad ansågs även ytterst begränsade. Det bland annat genom att utbildningsbetingelserna på Järvafältet blev mer och mer beskurna, samtidigt som övriga Stockholmsförband som nyttjade Järvafältet var i behov av förbättrade övningsmöjligheter. Vad som talade för att förlägga skolan till Halmstads garnison och samlokalisera den med Hallands regemente (I 16), var att den årliga utbildningskontingent av värnpliktiga vid Hallands regemente (I 16) skulle minska. Därmed frigjordes förläggningssmöjligheter vid regementet. Den 1 januari 1962 omlokaliserades skolan till Halmstad, samt omorganiserades till Infanteriets kadett- och aspirantskola (InfKAS). I Halmstad blev skolan en del av Hallands regemente (I 16) samt underställd dess chef.

I samband med att 1974 års regeringsform trädde i kraft den 1 januari 1975, ändrades namnet från Kungliga Hallands regemente till enbart Hallands regemente. Samtidigt framtogs Konungen den formella rollen som högste befälhavare för krigsmakten, vilket även kom att gälla rollen som förbandschef över gardesförbanden. Från den 1 januari 1975 blev monarken i stället hederschef över gardesförbanden.

I samband med OLLI-reformen, vilken genomfördes inom försvaret åren 1973–1975, sammanslogs Hallands regemente med Hallands försvarsområde (Fo 31). Och från den 1 juli 1975 bildade försvarsområdesregementet I 16/Fo 31. Detta medförde att Hallands regemente blev ett A-förband (försvarsområdesregemente). Inom ett försvarsområde tillfördes A-förbanden det samlade mobiliserings- och materialansvaret medan B-förbanden endast var utbildningsförband. Dock så var Hallands regemente fram till 1994 ensamt arméförband med krigsuppgift inom Hallands försvarsområde.

Genom försvarsutredning 88 stod det klart att fyra brigadproducerande regementen skulle avvecklas. Bakgrunden var att de ekonomiska problem som uppkommit inom försvaret under 1970-talet och 1980-talet kvarstod och rätades ej ut i samband med försvarsbeslutet 1987. Därav begärde Regeringen Carlsson I en ny utredning från överbefälhavaren Bengt Gustafsson, Försvarsutredning 88 (FU 88), om arméns utveckling. Utredningen ledde till att Riksdagen i december 1989 beslutade om att armén från den 1 juli 1992 skulle bestå av 18 brigader (en minskning med 11 brigader). I valet av vilka brigadproducerande regementen som skulle avvecklas ställdes hela tio regementen mot varandra. Värmlands regemente

(I 2/Fo 52) i Karlstad, Livregementets grenadjärer (I 3/Fo 51) i Örebro, Livgrenadjärregementet (I 4/Fo 41) i Linköping, Kronobergs regemente (I 11/Fo 16/18) i Växjö, Norra Smålands regemente (I 12/Fo 17) i Eksjö, Hälsinge regemente (I 14/Fo 21) i Gävle, Älvsborgs regemente (I 15/Fo 34) i Borås, Hallands regemente (I 16/Fo31) i Halmstad, Bohusläns regemente (I 17) i Uddevalla och Norra skånska regementet (P 6/Fo 14) i Kristianstad. I den första samlade bedömningen ansågs Livgrenadjärregementet (I 4/Fo 41), Kronobergs regemente (I 11/Fo 16/18) och Älvsborgs regemente (I 15/Fo 34) ha de bästa förutsättningar för att utbilda två brigader samt att utbilda mekaniserade brigader men där Livgrenadjärregementet och Norra Smålands regemente ansågs ha de bästa övningsmöjligheter med andra truppslag, genom de garnisonsfördelar respektive regemente hade genom andra förband inom garnisonsorten. I den process som följde ställdes regementen inom militärområdena mot varandra. Inom Västra militärområdet ställdes Älvsborgs regemente (I 15/Fo 34), Hallands regemente (I 16/Fo 31) och Bohusläns regemente (I 17) mot varandra. Älvsborgs regemente ansågs ur beredskapssynpunkt lämpligt lokaliserat med hänsyn till närheten till Landvetter och Göteborg, men även det centrala läget i Västsverige sett ur resesympunkt för värnpliktiga. Hallands regemente ansågs ha goda möjligheter att utbilda en infanteribrigad för västra Sverige. Till fördel för Älvsborgs regemente (I 15/Fo 34) och Hallands regemente (I 16/Fo 31) var även att de båda var försvarsområdesregementen medan det territoriella ansvaret för Göteborgs och Bohus försvarsområde upprätthölls av Västkustens marinkommando. Regeringen förslög därmed att Bohusläns regemente (I 17) skulle avvecklas.

Inför försvarsbeslutet 1992 föreslog regeringen rationaliseringar av utbildningen av infanteribrigaderna, genom bland annat att samlokalisera förband inom samma stad eller län. Regeringen föreslog för riksdagen att samlokalisera Göta luftvärnsregemente (Lv 6) med Hallands regemente i Halmstad. Genom samma försvarsbeslut kom även krigsorganisationen att tydliggöras, detta då Hallandsbrigaden avskildes från regementet, och bildade den 1 juli 1994 en självständig kader organiserat krigsförband inom Södra militärområdet (Milo S). Den kvarvarande verksamheten vid regementet kom att bland annat omfatta försvarsområdesstaben, garnissonssamordning, depåverksamhet, skjutfältsdetalj och hemvärns- och frivilligdetalj.

Inför försvarsbeslutet 1996 föreslogs en ny försvarsområdesindelningen, vilket innebar att tre försvarsområdesstaber inom Södra militärområdet (Milo S) skulle avvecklas senast den 31 december 1997. Försvarsmaktens förslag var att försvarsområdesstaben i Halmstad skulle avvecklas tillsammans med övriga förband inom Halmstads garnison för att istället bibehålla Älvsborgsbrigaden och Skånska luftvärnskåren. Regeringen ansåg dock att försvarsområdesstaben och brigaden i Halmstad skulle kvarstå till förmån för en avveckling av Älvsborgs regemente med brigad. Regeringen ansåg dock att Göta luftvärnskår skulle kvarstå. I stället förslög regeringen att Älvsborgsbrigaden och Älvsborgs regemente skulle avvecklas då garnisonen i Borås ansågs ha begränsade utvecklingsmöjligheter beträffande produktion av mekaniserade förband. Att avveckla garnisonen i Borås skulle samtidigt ge möjligheten att sänka kostnaderna genom att behålla garnisonen i Halmstad. De tre försvarsområdesstaber som regeringen föreslogs för avveckling återfanns i Kalmar, Växjö och Ystad.

Inför försvarsbeslutet 2000 föreslog regeringen i sin proposition för riksdagen att den taktiska nivån bör reduceras genom att fördelnings- och försvarsområdesstaber samt marinkommandon och flygkommandon skulle avvecklas. Detta för att utforma ett armétaktiskt, marintaktiskt respektive flygtaktiskt kommando vilka skulle samlokaliseras med operationsledningen. Förslaget innebar att samtliga försvarsområdesstaber skulle avvecklas, vilket inkluderade Smålands regemente. Vidare föreslog regeringen i propositionen att avveckla de fem infanteribrigaderna IB 1, IB 2, IB 12, IB 16 och NB 13 då regeringen ansåg att bibehålla dem skulle kräva omfattande investeringar för att kunna utgöra enheter för mekaniserad utbildning. Vidare ansågs att deras övnings- och skjutfält i vissa fall var begränsande. Från den 1 juli 2000 övergick verksamheten till en avvecklingsorganisation, fram till att avvecklingen skulle vara slutförd senast den 31 december 2001. Avvecklingsorganisationen upplöstes i sin tur den 31 mars 2001, då avvecklingen av förbandet ansågs slutförd.

Ingående enheter

Genom 1901 års härordning fastställdes att tillgång till trupp skulle regleras genom allmän värnplikt, vilket bland annat resulterade i att infanteriregementena utökades med en bataljon och kom att omfatta tre infanteribataljoner. I samband med krigsutbrottet 1914 fastställdes försvarsbeslutet 1914, vilket bland annat medförde att linjeregementet I 16 organiserades och mobiliserades. I likhet med övriga infanteriregementen skulle också ett reservregemente sättas upp, dock kom dessa aldrig att mobiliseras. Vidare infördes en brigadorganisation inom armén, där två infanteriregementen bildade en brigad. I 11 tillsammans med I 16 bildade 1. infanteribrigaden, ingående i I. arméfördelningen. Genom försvarsbeslutet 1925 reducerades försvaret kraftigt. Bland annat så utgick reservregementena samt att antalet arméfördelningar reduceras med två. Vidare reducerades samtliga infanteriregementen med en bataljon och kom att från den 1 januari 1928 bestå av två infanteribataljoner. De tidigare linjeregemente ersattes samtidigt med begreppet fältregemente. Som en följd av försvarsnedskärningarna under slutet av 1920-talet, kunde regementet vid krigsutbrottet 1939 endast mönstra två bataljoner, dock var dessa inte helt fulltaliga eller rustade. I den nya organisationen kom regementet underställas chefen för Södra arméfördelningen. Genom försvarsbeslutet 1942 stärktes dock försvarets krigsorganisation, vilket bland annat medförde att infanteriregementena tillfördes en tredje bataljon, samt att i stort sett samtliga kom att sätta upp två fältregementen. Dels det ordinarie regementet, dels ett helt nytt som blev ett så kallat dubbleringsregemente. Dubbleringsregementet erhöll det ordinarie regementets nummer plus 30. Det vill säga fältregementena numrerades som i Hallands regementes fall, I 16 och I 46. Det fredstida regementet betecknades som I 16 depå, för att särskilja det från krigsförbanden. Genom försvarsbeslutet 1948 kom fältregementena att omorganiseras till brigader.

1. infanteribrigaden

1. infanteribrigaden var en infanteribrigad inom I. arméfördelningen som verkade åren 1915–1927 och bestod av Kronobergs regemente och Hallands regemente.

Hallandsbrigaden (äldre)

Hallandsbrigaden (IB 16) bildades 1949 genom att fältregementet Hallands regemente (I 16) omorganiserades till brigad. Genom försvarsbeslutet 1958 kom brigaden att upplösas och avvecklas.

Hallandsbrigaden (yngre)

Hallandsbrigaden (IB 16) ursprungligen **Väst kustbrigaden (IB 46)** bildades 1949 genom att fältregementet Varbergs regemente (I 46) omorganiserades till brigad. Genom försvarsbeslutet 1958 blev ensam brigad vid Hallands regemente. År 1964 övertog brigaden namnet Hallandsbrigaden från sin avvecklade systerbrigad. Den 1 juli 1994 avskildes Hallandsbrigaden (IB 46) från regementet, och blev en kader organiserat krigsförband inom Södra militärområdet (Milo S), under det nya namnet Hallandsbrigaden (IB 16). Brigaden avvecklades den 30 juni 2000 i samband med försvarsbeslutet 2000.

Hallands försvarsområde

Hallands försvarsområde (Fo 31) ursprungligen **Halmstads försvarsområde (Fo 31)**, bildades den 1 oktober 1942, och hade sin stab lokaliserad till Badhusgatan 10 i Halmstad. Den 1 januari 1947 omlokaliseras

staben till Göteborg, där den leddes av försvarsområdesbefälhavaren för Göteborgs och Bohus försvarsområde (Fo 32). Dock så kvarstod en mindre stab i Halmstad på Badhusgatan 10. Den 1 oktober 1958 sammanslogs Halmstads försvarsområde (Fo 31), Göteborgs och Bohus försvarsområde (Fo 32) och Göteborgs skärgårds försvarsområde (Fo 33) och bildade ett nytt försvarsområde, Göteborg och Bohus samt Hallands försvarsområde jämte Göteborgs kustartilleriförsvar (Fo 32/31-GbK).

I samband med OLLI-reformen splittrades försvarsområdet, och för Hallands län bildades den 1 juli 1975 Hallands försvarsområde (Fo 31). Hallands försvarsområde fick gemensam stab med Hallands regemente (I 16). Genom den omorganisationen lokaliserades försvarsområdesstaben med regementet vid Göteborgsvägen. Hallands försvarsområde upplöstes och avvecklades tillsammans med regementet den 30 juni 2000.

Infanteriets Officershögskola

Infanteriets officershögskola (InfOHS) ursprungligen Infanteriets kadettskola (InfKS) bilades den 28 september 1945 och hade sin utbildning förlagd till Första intendenturkompaniets före detta kaserner i Bagartorp/Ulriksdal, Stockholm. Från den 1 januari 1962 förlades skolan till Halmstad, och organiserades som Infanteriets kadett- och aspirantskola (InfKAS). Den 1 juni 1982 omorganiserades skolan till Infanteriets officershögskola, och underställdes Hallands regemente. Den 1 juli 1991 uppgick skolan i Arméns infanteri- och kavallericentrum (InfKavC). Den 1 juli 1993 förlades skolan till Linköping. Där den tillsammans med Infanteriets stridsskola 1995 bildade Stridsskola Mitt (SSM), som sedan 1 januari 1999 är en del av Markstridsskolan.

Utbildningskompanier

1902

1. Livkompaniet
2. Värne kompani
3. Kållands kompani
4. Kullings kompani
5. Valbo kompani
6. Vedbo kompani
7. Tössbo kompani
8. Sundals kompani

1994

1. Livkompaniet
2. (vakant)
3. (vakant)
4. Hylte kompani
5. (vakant)
6. (vakant)
7. Varberg kompani
8. Kungsbacka kompani
9. Falkenberg kompani
10. (vakant)
11. Laholm kompani

Regementets namn

Namn	Period
<i>Kungl. Hallands regemente</i>	1902-01-01 - 1974-12-31
<i>Hallands regemente</i>	1975-01-01 - 1975-06-30
<i>Hallands regemente och försvarsområde</i>	1975-07-01 - 2000-06-30
<i>Avvecklingsorganisation Halland</i>	2000-07-01 - 2001-03-31

Förbandschefer

Regementschefer verksamma vid regementet åren 1902–2000.

Period		Namn	
1902	-	1909	Karl Vilhelm Emanuel Ankarcrona
1909	-	1917	Emil Mörcke
1917	-	1926	Peter Hegardt
1926	-	1932	Reinhold Geijer
1932	-	1937	Gösta Bratt
1937	-	1938	Axel Gyllenkrok
1938	-	1940	Nils Bildt
1941	-	1944	Ivar Lindqvist
1944	-	1947	Henrik Wrede
1947	-	1951	Magnus Hedenlund
1951	-	1954	Petrus Lande
1954	-	1957	Carl Klingenstierna
1957	-	1959	Arne Mohlin
1959	-	1960	Tage Olihn
1960	-	1968	Nils Juhlin
1968	-	1976	Lage Wernstedt
1976	-	1980	Carl-Gustaf Tiselius
1980	-	1983	Gustaf Malmström
1983	-	1988	Rune Morell
1988	-	1993	Göran Wetterlundh
1993	-	1995	Per Källström
1995-	-	1996	Peter Jonsson
1996	-	1998	Mats Welff
1998	-	2000	Arne Hedman

Regementets beteckningar

Namn	Period
No 16	1902-01-01 - 1914-09-30
I 16	1914-10-01 - 1974-06-30
I 16/Fo 31	1975-07-01 - 2000-06-30

Mötesplatser, förläggingsplatser och övningsfält

Mötesplatser, förläggingsorter och övningsfält		
Gunnebo hed	1902-01-01	- 1906-09-30
Skedalahed	1903-07-01	- 1906-09-30
Halmstads garnison	1906-10-01	- 2001-03-31
Mästocka skjutfält	1905-03-19	- 2000-06-30
Ringens skjutfält	19??-??-??	- 2000-06-30
Nyårsåsens skjutfält	1905-03-14	- 2000-06-30